

Sygn. akt III CSK 24/21

## POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z wniosku A.G.Ś.  
przy uczestnictwie A.Ś.  
o wpis w księdze wieczystej,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 24 września 2021 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni  
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.  
z dnia 8 lipca 2020 r., sygn. akt II Ca (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

### UZASADNIENIE

Postanowieniem z 8 lipca 2020 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację wnioskodawczyni od postanowienia Sądu Rejonowego w K. z 19 lutego 2020 r., którym oddalono wniosek o wpis w księdze wieczystej prawa własności na rzecz wnioskodawczyni oraz uczestnika A.Ś. w udziałach wynoszących po ½ części, w miejsce dotychczas ujawnionego wpisu A.Ś. w całości.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście uzasadnionej, co jej zdaniem wynika przede wszystkim z rażącego naruszenia art. 31 § 1 k.r.o. w kontekście zaliczenia przedmiotów do majątku wspólnego lub majątku osobistego małżonków na podstawie oświadczenia, że nabywany przedmiot wchodzi w skład określonej masy majątkowej. W ocenie skarżącej Sąd Okręgowy dysponował dokumentami, które pozwalały na

jednoznaczne określenie czasu trwania ustroju majątkowej wspólności małżeńskiej (akt małżeństwa oraz umowa majątkowa małżeńska z 24 czerwca 2013 r.), a nadto w aktach znajduje się umowa przeniesienia własności z 6 września 2007 r., która pozwala na niewątpliwe wpisanie w ramy czasowe wspólności majątkowej faktu nabycia nieruchomości. Zdaniem skarżącej, dokumenty te wraz z aktem notarialnym z 19 maja 2019 r. [powinno być 9 maja 2019 - SN], w którym wnioskodawczyni i uczestnik oświadczyli, że nieruchomość została nabyta przez uczestnika do majątku wspólnego, pozwalały na dokonanie wpisu zgodnie z wnioskiem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance wskazanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., tj. oczywistym uzasadnieniu skargi. Przesłanka ta byłaby spełniona, gdyby zaskarżone orzeczenie zapadło z oczywistym, rażącym naruszeniem przepisów prawa lub podstawowych zasad obowiązujących w praworządnym państwie, widocznym bez konieczności prowadzenia bardziej szczegółowej analizy. Uznanie oczywistej wadliwości orzeczenia wymaga wykazania jego sprzeczności z przepisami prawa niepodlegającymi różnej wykładni i niepozostawiającymi sądowi swobody oceny albo z podstawowymi zasadami orzekania (por. postanowienia SN: z 20 marca 2019 r., I CSK 475/18; z 11 kwietnia 2018 r., IV CSK 506/17; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 529/17; z 18 kwietnia 2018 r., II CSK 728/17; z 15 maja 2018 r., II CSK 2/18;

z 10 maja 2018 r., I CSK 798/17; z 23 maja 2018 r., I CSK 36/18; z 29 maja 2018 r., I CSK 42/18; z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18; z 16 kwietnia 2018 r., IV CSK 534/17; z 12 marca 2018 r., III CSK 291/17; z 22 kwietnia 2016 r., V CSK 650/15).

Prezentowane przez skarżącą stanowisko jest niemożliwe do przyjęcia, zwłaszcza, jeżeli zważyć na ograniczoną kognicję sądu wieczystoksięgowego (zob. art. 626<sup>8</sup> § 2 k.p.c.), w związku z którą sąd ten nie przesądza o stanie prawnym nieruchomości objętej księgą wieczystą, ale o tym, czy istnieją przesłanki do dokonania wpisu. Wbrew zarzutom skarżącej, podstawą odmowy dokonania wpisu nie było stwierdzenie przez Sąd Okręgowy, że złożone w akcie notarialnym oświadczenie małżonka decyduje o tym, do której z mas majątkowych należy zaliczyć nabywane prawo. Słuszne - a z całą pewnością nieobarczone rażącą wadliwością - było uznanie przez Sąd, że ocena sprostowania przez uczestnika w akcie notarialnym z 9 maja 2019 r. m.in. złożonego przez niego w umowie przeniesienia własności nieruchomości z 6 września 2007 r. oświadczenia, że nieruchomość jest nabywana do majątku osobistego uczestnika, nie mieści się w kognicji sądu wieczystoksięgowego. Istnienie dwóch wzajemnie sprzecznych ze sobą w tym zakresie dokumentów uniemożliwia czynienie przez sąd wieczystoksięgowy samodzielnych ustaleń zmierzających do określenia, w skład której masy majątkowej weszło nabyte prawo. Zwrócić przy tym należy uwagę, że na temat problemów prawnych wskazywanych przez skarżącą, w bardzo zbliżonym stanie faktycznym wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 25 listopada 2016 r. (V CSK 145/16), co spostrzegł również Sąd Okręgowy. Pomijanie przez wnioskodawczynię wskazywanej w tym wyroku argumentacji oraz jej marginalizacja, wynikająca z braku odniesienia się do powtórzonych przez Sąd Okręgowy za Sądem Najwyższym wniosków, wyklucza uznanie zaskarżonego orzeczenia za oczywiście wadliwe.

Niezależnie od powyższego, z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że uczestnik postępowania został ujawniony w księdze wieczystej jako wyłączny właściciel nieruchomości nie tylko w związku z umową przeniesienia własności nieruchomości z 6 września 2007 r., lecz podstawę wpisu stanowiły także wyroki wydane w sprawie o uzgodnienie treści księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, do których się szerzej nie odnoszono. Okoliczność ta tym bardziej

przekonuje o tym, że oświadczenie uczestników nie mogło być wystarczające do dokonania wpisu.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

jw